

Stadsbyggnadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse

Datum: 2026-09-01 Diarienummer: GSN-2026-01013-2
Gatu- och samhällsmiljönämnden

Handläggare:
Khadija Ali

Överenskommelse om Idéburet offentligt partnerskap (IOP) med Funktionsrätt Uppsala kommun 2026–2030

Förslag till beslut

Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutar

1. **att** godkänna överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap med Funktionsrätt Uppsala kommun för perioden 2026-10-01 till och med 2030-09-30 enligt bilagt förslag, samt
2. **att** överenskommelsen fastställs under förutsättning att äldre- och omsorgsnämnden, arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, kultur-, idrotts- och fritidsnämnden och omsorgsnämnden godkänner och fastställer densamma.

Ärendet

Funktionsrätt Uppsala kommun inkom under hösten 2025 med ett önskemål om att ingå en kommunövergripande överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap (IOP) kring samverkan med Uppsala kommun.

Vård- och omsorgsförvaltningen har samordnat arbetet med berörda kommunala förvaltningar och Funktionsrätt Uppsala kommun kring framtagande av ett gemensamt partnerskap. Under våren 2026 har arbetet skett i förvaltningsgrupper, workshop och samverkansträffar med Funktionsrätt Uppsala kommun.

Partnerskapet syftar till att stärka samverkan mellan kommunen och funktionsrättsrörelsen för att öka delaktighet, tillgänglighet och jämlika levnadsvillkor för personer med funktionsnedsättning. Partnerskapet innebär ett mer långsiktigt och strukturerat samarbete med tydliga former för dialog, gemensam utveckling och återkommande uppföljning.

Förslag till beslut är ett fyraårigt partnerskap mellan parterna. Omsorgsnämnden är samordnare för partnerskapet och föreslås även finansiera partnerskapet med 1 742 700 kronor för år 2026. Finansiering för 2026 utgår utifrån redan beslutat verksamhetsbidrag.

Beredning

Ärendet har beretts av vård- och omsorgsförvaltningen i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen, socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen, kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen och stadsbyggnadsförvaltningen.

Samverkan har skett kontinuerligt under framtagandet med Funktionsrätt Uppsala kommun. Ärendet har även tagits upp i Uppsala kommuns funktionsrättsråd och LSS-rådet.

Föredragning

Uppsala kommun har sedan hösten 2016 ett funktionshinderpolitiskt program, Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning med en tillhörande treårig handlingsplan som tydliggör vad Uppsala kommun ska arbeta med för att göra Uppsala mer tillgängligt och inkluderande för alla. Det gäller oavsett behov av särskilt stöd via kommunala insatser eller inte. Programmet syftar också till att öka medvetenheten om situationen för personer med funktionsnedsättning och motverka stigmatisering. Programmet gäller för alla kommunens verksamheter och bolag.

Funktionshinderperspektivet behöver utgöra en del av samhällsutvecklingen. Personer med funktionsnedsättning har rätt att delta i och ha inflytande över beslut som rör det egna livet där målet är jämlika levnadsvillkor och full delaktighet i samhället för alla. Det är en bärande princip i funktionshinderspolitiken. Kommuner ska därför aktivt involvera personer med funktionsnedsättning och deras organisationer i arbetet för full delaktighet och jämlika livsvillkor. Genom att ta del av erfarenheter av hinder i samhället kan offentliga aktörer skapa relevanta stöd och insatser som möter verkliga behov. Funktionsrätt Uppsala kommun bidrar inte enbart med erfarenheter av hinder utan även med rättighetskunskap och rättighetsbevakning.

Program för full delaktighet med tillhörande handlingsplan lyfter särskilt fram att en stor del av de åtgärder kommunen ska genomföra ska ske i samverkan med funktionsrättsrörelsen.

Att ingå ett partnerskap innebär en möjlighet för kommunen att intensifiera arbetet med att förverkliga målen med funktionshinderpolitiken.

Uppsala kommun och Funktionsrätt Uppsala kommun har redan etablerade samverkansytor, både kommunövergripande och nämndspecifika. Parterna ser samtidigt ett behov av att stärka förutsägbarhet, tydlighet och genomslag i samverkan, så att erfarenheter från funktionsrättsrörelsen tas tillvara. Ett kommunövergripande partnerskap skapar ett mer strategiskt, sammanhållet arbetssätt som kompletterar ordinarie ansvar genom Funktionsrätt Uppsala kommuns kunskap och närhet till målgruppen.

Målet med partnerskapet är att genom samverkan skapa ökade förutsättningar för funktionsnedsattas rätt till delaktighet och rätt till att komma till tals i beslut som rör dem. Ett samhälle som inkluderar och ger en röst åt alla människor skapar tillit, trygghet och mångfald.

Detta partnerskap är tänkt att skapa hållbarhet och utveckla befintliga samverkansforum genom att skapa en gemensam ram för mer operativ samverkan och gemensam utveckling i berörda nämnders och förvaltningars arbete. Samverkan inom ramen för partnerskapet bygger på att Funktionsrätt Uppsala kommun organiserar medlemsföreningarnas kunskap genom interna arbetsgrupper och omsätter denna i underlag för dialog, synpunkter på styrdokument och remissvar, samt återföring av upplevda hinder.

Det finns idag etablerade samverkansytor mellan förtroendevalda och Funktionsrätt Uppsala kommun genom Uppsala kommuns funktionsrättsråd. Samverkan i detta partnerskap ska även inkludera dialogmöten mellan respektive förvaltning och Funktionsrätt Uppsala kommun. Dessa dialogmöten ska ske minst två gånger per kalenderår. Vid behov kan dessa dialogmöten ske i samverkan mellan flera förvaltningar och Funktionsrätt.

Partnerskapet innebär ett mer långsiktigt och strukturerat samarbete med tydliga former för dialog, gemensam utveckling och återkommande uppföljning.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut innebär inte några ekonomiska konsekvenser för gatu- och samhällsmiljönämnden. Överenskommelsen finansieras av omsorgsnämnden. De resurser som krävs utifrån exempelvis deltagande finansieras inom ordinarie budget.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 1 september 2026.
- Bilaga 1, Överenskommelse om Idéburet offentligt partnerskap (IOP) med Funktionsrätt Uppsala kommun 2026–2030

Stadsbyggnadsförvaltningen

Anna Axelsson
Biträdande stadsbyggnadsdirektör

Överenskommelse om Idéburet Offentligt Partnerskap

mellan Uppsala kommun och Funktionsrätt Uppsala kommun

Gäller för perioden 2026–2030

Innehåll

Parter	3
Bakgrund till partnerskapet	3
Funktionsrätt Uppsala kommun	4
Interna arbetsgrupper	4
Syfte och mål	5
Värdegrund för partnerskapet	5
Åtaganden	6
Samverkansformer	6
Referensgrupp	7
Uppföljning och utvärdering	7
Ekonomi	7
Period	8
Ändrade förutsättningar	8
Ändringar och tillägg	8
Underskrifter	9

Parter

Offentlig sektor: Uppsala kommun, organisationsnummer 212000-3005, genom omsorgsnämnden, äldre- och barnnämnden, kulturnämnden, idrotts- och fritidsnämnden, socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden och gatu- och samhällsmiljönämnden.

Omsorgsnämnden är samordnande part. Övriga nämnder omfattas i den omfattning parterna kommer överens och utifrån existerande samverkansytor och utvecklingsspår.

Idéburen sektor: Funktionsrätt Uppsala kommun, organisationsnummer 817602-5008.

Bakgrund till partnerskapet

Uppsala kommun samverkar med idéburen sektor inom en bredd av verksamhetsområden för att nå en hållbar utveckling och en god och jämlik folkhälsa inom ramen för Agenda 2030 och kommunens uppdrag. Idéburet offentligt partnerskap (vidare IOP eller partnerskap) är en möjlighet till samarbete mellan Uppsala kommun och idéburna organisationer med lokal förankring, vars verksamheter bidrar till ökad delaktighet i samhället. Idéburna organisationers erfarenheter utgör en betydelsefull källa till utveckling av tjänster och innovation som kompletterar Uppsala kommuns egna åtaganden och ansvar.

Funktionsrätt Uppsala kommun representerar ett brett spektrum av funktionsrättsföreningar och strävar efter att säkerställa att deras röster och behov hörs och tas tillvara i alla samhällsaspekter. Funktionsrätt Uppsala kommun benämns fortsättningsvis Funktionsrätt i detta IOP. Funktionsrätt bevakar även personer med funktionsnedsättnings rättigheter enligt FN-konventionen. Genom detta engagemang eftersträvas att göra Uppsala till en kommun för alla, där ingen ska lämnas utanför.

Uppsala kommun har sedan 2016 ett funktionshinderpolitiskt program, *Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning* med en tillhörande treårig handlingsplan som tydliggör vad Uppsala kommun ska arbeta med för att göra Uppsala mer tillgängligt och inkluderande för alla. Det gäller oavsett behov av särskilt stöd via kommunala insatser eller inte. Programmet syftar också till att öka medvetenheten om situationen för personer med olika funktionsnedsättningar och motverka stigmatisering. Programmet gäller för alla kommunens verksamheter och bolag.

Funktionshinderperspektivet behöver utgöra en del av samhällsutvecklingen. Personer med funktionsnedsättning har rätt att delta i och ha inflytande över beslut som rör det egna livet där målet är jämlika levnadsvillkor och full delaktighet i samhället för alla. Det är en bärande princip i funktionshinderspolitiken. Kommuner ska därför aktivt involvera personer med funktionsnedsättning och deras organisationer i arbetet för full delaktighet och jämlika livsvillkor. Genom att ta del av erfarenheter av hinder i samhället kan offentliga aktörer skapa relevanta stöd och insatser som möter verkliga behov. Funktionsrätt bidrar inte enbart med erfarenheter av hinder utan även med rättighetskunskap och rättighetsbevakning.

Program för full delaktighet med tillhörande handlingsplan lyfter särskilt fram att en stor del av de åtgärder kommunen ska genomföra ska ske i samverkan med funktionsrättsrörelsen.

Uppsala kommun och Funktionsrätt har redan etablerade samverkansytor, både kommunövergripande och nämndspecifika. Parterna ser samtidigt ett behov av att stärka förutsägbarhet, tydlighet och genomslag i samverkan, så att erfarenheter från funktionsrättsrörelsen kan tas tillvara. Ett kommunövergripande partnerskap skapar ett mer strategiskt, sammanhållet arbetssätt som kompletterar ordinarie ansvar genom Funktionsrätts kunskap och närhet till målgruppen.

Detta partnerskap utgör en möjlighet för Funktionsrätt att stärka sin röst för invånare med funktionsnedsättning i Uppsala kommun. Partnerskapet ger långsiktiga förutsättningar för att arbeta med processer utifrån ökad delaktighet och inkludering för personer med funktionsnedsättning. Partnerskapet är även en möjlighet att utveckla samarbetet mellan berörda nämnder och förvaltningar i Uppsala kommun och Funktionsrätt.

Funktionsrätt Uppsala kommun

Funktionsrätt arbetar för att förbättra livsvillkoren för personer med funktionsnedsättning genom att säkerställa delaktighet, inflytande och tillgänglighet i samhället.

Organisationen samlar cirka 30 föreningar som representerar olika målgrupper, såsom personer med hörsel- och synnedsättningar, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, rörelsehinder samt medicinska funktionsnedsättningar.

Genom dialog med politiker, myndigheter och media, deltar samarbetsorganet aktivt i olika forum för att säkerställa rättighetsgenomslag i politiska beslut och att beslut överensstämmer med program för full delaktighet, rättigheter enligt FN:s funktionsrättskonvention och Agenda 2030. Funktionsrätt arbetar långsiktigt för att skapa ett mer inkluderande samhälle för personer med funktionsnedsättning.

Genom samverkan med lokala och regionala aktörer, såsom Uppsala kommun, Region Uppsala, Länsstyrelsen, Uppsala universitet och andra civilsamhällsaktörer, driver Funktionsrätt långsiktiga insatser för att förändra samhällets strukturer och minska diskrimineringen av personer med funktionsnedsättning.

Med sina anställda, en ideelltarbetande styrelse och ideelltarbetande arbetsgrupper samordnar Funktionsrätt medlemsföreningars arbete och verkar för att sprida deras röster i samhällsdebatten. Funktionsrätt kompetensutvecklar och utbildar samt bedriver informations- och kommunikationsarbete både från kommunen till föreningarna och från föreningarna till kommunen. Målet är att ge människor med funktionsnedsättning full delaktighet och jämlikhet på samhällets alla områden, att arbeta för en stad där alla kan delta på lika villkor.

Interna arbetsgrupper

Funktionsrätt samordnar sitt arbete i interna arbetsgrupper där de samlar medlemsföreningar i prioriterade sakområden. De tar fram underlag, remissvar och konkret metodstöd till förvaltningarna.

- *Funktionsrättsrådet och styrelse (paraply)*
- *LSS-gruppen*
- *Hälsa, vård och omsorg*
- *Stadsbyggnad*

- *Utbildning*
- *Överförmyndarfrågor*
- *Särskild kollektivtrafik*
- *Idrott, fritid och kultur*
- *Myndighetsutövning*

Syfte och mål

För att vara en jämlik och trygg kommun att leva och verka i behöver kommunen aktivt arbeta för att kommuninvånare med funktionsnedsättning deltar i samhällslivet på lika villkor som alla andra.

Partnerskapet syftar till att öka möjligheten att uppnå politiska mål avseende full delaktighet och inkludering av invånare med funktionsnedsättning i Uppsala kommun, i enlighet med *Program för full delaktighet* och Sveriges åtaganden enligt FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Det syftar även till att stärka arbetet som rör mänskliga rättigheter såsom människors lika värde och lika rättigheter.

Målet med partnerskapet är att genom samverkan skapa ökade förutsättningar för funktionsnedsattas rätt till delaktighet och rätt till att komma till tals i beslut som rör dem. Ett samhälle som inkluderar och ger en röst åt alla människor skapar tillit, trygghet och mångfald.

Värdegrund för partnerskapet

Partnerskapet bygger på respekt för varandras olika förutsättningar och grundar sig på öppenhet mellan parterna. Dialogen karakteriseras av ömsesidig tillit, lyhördhet, förståelse och respekt samt långsiktighet och transparens. Parterna ska i dialog säkerställa att verksamhet och insatser bedrivs i enlighet med principerna för IOP.

Den gemensamma värdegrund som varje samverkande part förväntas dela och bära utgår från FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som tillhör FN:s centrala konventioner om mänskliga rättigheter och har fokus på icke-diskriminering. Konventionen listar nödvändiga åtgärder för att personer med funktionsnedsättning ska kunna ta del av såväl medborgerliga, politiska, ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter på samma villkor som andra.

Arbetet med funktionshinderspolitiken ska säkerställa jämställdhet mellan kvinnor och män och ta vara på barns och ungas rättigheter. Det innebär att arbetet med funktionshinderspolitiken även ska inkludera ett jämställdhets- och barnrättsperspektiv.

Agenda 2030 är en agenda för förändring mot ett hållbart samhälle. Sverige ska vara ledande i genomförandet av agendan. Inom ramen för Agenda 2030 har 17 globala mål arbetats fram. Partnerskapet relateras till delmål 10.2 i Agenda 2030, dvs. att till år 2030 möjliggöra och verka för att alla människor, oavsett ålder, kön, funktionsnedsättning, ras, etnicitet, ursprung, religion eller ekonomisk eller annan ställning, blir inkluderade i det sociala, ekonomiska och politiska livet.

Åtaganden

Nedan beskrivs de åtaganden som Uppsala kommun och Funktionsrätt ska arbeta med inom ramen för partnerskapet för att nå full delaktighet och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

- Uppsala kommun verkar för att i samråd med Funktionsrätt nå full delaktighet och tillgänglighet för invånare med funktionsnedsättning i Uppsala kommun.
- Uppsala kommun ansvarar för att ge stöd till Funktionsrätts delaktighet i dialog, samverkan, remiss och utvecklingsarbete
- Varje nämnd sätter tillsammans med Funktionsrätt upp planerade dialoger, potentiella samverkansprojekt, fokusområden och specifika utvecklingsområden kopplade till Program för full delaktighet.
- Funktionsrätt företräder funktionsrättsrörelsen som dialogpartner i olika samverkansforum.
- Vård och omsorgsförvaltningen tar fram ett årshjul i dialog med Funktionsrätt och ansvarar för att initiera och kalla till de planerade samverkansmöten som följer av årshjulet.
- Funktionsrätt kommunicerar till berörda medlemsorganisationer med information från Uppsala kommun.
- Uppsala kommun och Funktionsrätt samarbetar kring omvärldsbevakning och kunskapshöjning inom funktionsrättsområdet.

Funktionsrätt kan på kommunens efterfrågan bidra med kunskapsstöd och metodutveckling inom funktionsrättsområdet. Sådana insatser kan, om de kräver resurser utöver Funktionsrätts befintliga ram, genomföras efter särskild överenskommelse mellan parterna och mot separat ersättning.

Partnerskapet ska inte ersätta kommunens service- och informationsansvar. Den strukturerade dialogen är ett gemensamt ansvar. Funktionsrätt ansvarar för att samla och organisera erfarenheter och perspektiv från medlemsföreningarna samt bevakar rättigheter och återföra identifierade hinder i praktiken. Kommunen ansvarar för att skapa förutsättningar för Funktionsrätts delaktighet i beredning, dialog, remiss och utvecklingsarbete samt för att omhänderta resultat och omsätta lärdomar i ordinarie verksamhet. Samtliga nämnder ansvarar för att uppfylla åtaganden och partnerskapets intentioner.

Samverkansformer

Det finns idag etablerade samverkansytor mellan politik samt Funktionsrätt genom Uppsala kommuns funktionsrättsråd. Uppsala kommuns funktionsrättsråd har som syfte att föra diskussioner och samverkan i övergripande policyfrågor och för informationsspridning, samt opinionsbildning inom funktionsrättsområdet.

Funktionsrättsrådet består av 10 ledamöter från Funktionsrätt samt av ledamöter från följande kommunala nämnder: kommunstyrelsen, omsorgsnämnden, plan- och byggnadsnämnden, idrott- och fritidsnämnden, gatu- och samhällsmiljönämnden, utbildningsnämnden, socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden samt äldre- och funktionsnämnden.

Detta partnerskap är tänkt att skapa hållbarhet och utveckla befintliga samverkansforum genom att skapa en gemensam ram för mer operativ samverkan och gemensam utveckling i berörda nämnders och förvaltningars arbete. Samverkan inom ramen för partnerskapet bygger på att Funktionsrätt organiserar

medlemsföreningarnas kunskap genom interna arbetsgrupper och omsätter denna i underlag för dialog, synpunkter på styrdokument och remissvar, samt återföring av upplevda hinder.

I partnerskapet ingår även kulturnämnden, de är inte deltagare i funktionsrättsrådet. I samband med att partnerskapet diskuteras på rådet bör även kulturnämnden bjudas in för deltagande.

Samverkan i detta partnerskap ska även inkludera dialogmöten mellan respektive förvaltning och Funktionsrätt. Dessa dialogmöten sker minst två gånger per kalenderår. Vid behov kan dessa dialogmöten ske i samverkan mellan flera förvaltningar och Funktionsrätt. I dessa dialogmöten formuleras gemensamma utmaningar och utvecklingsområden inom full delaktighet, tillgänglighet och jämlika levnadsvillkor för personer med funktionsnedsättning.

Funktionsrätt samverkar även med Uppsala kommun genom kompetenshöjande insatser. Funktionsrätt genomför utbildningar, föreläsningar, workshops och seminarier för kommunens förvaltningar, politiker och ibland bolag.

Referensgrupp

Representanter till en referensgrupp utses av respektive förvaltning. Gruppen ska följa arbetet och vara ett forum där problem och utmaningar kan lyftas och förändringar kan diskuteras. Referensgruppen ska träffas en till två gånger per termin. Vård- och omsorgsförvaltningen ansvarar för att kalla till dessa möten men alla parter kan påkalla möte om behov uppstår.

Uppföljning och utvärdering

Avstämning och uppföljning av detta partnerskap sker systematiskt årligen. Syftet med uppföljningen är att utvärdera resultatet i förhållande till partnerskapet samt få underlag för att utveckla partnerskapet. Uppföljningen syftar till gemensamt lärande och utveckling och ska stödja förbättring i ordinarie verksamhet, inte extern granskning av enskilda verksamheter.

Funktionsrätt upprättar årligen en verksamhetsberättelse som beskriver genomförda insatser samt ekonomisk redovisning, som delges berörda nämnder samt lyfts för diskussion och uppföljning i Funktionsrättsrådet. Även förvaltningarna återrapporterar genomförda insatser.

Ekonomi

Ett idéburet offentligt partnerskap förutsätter att båda parter jämbördigt bidrar till den gemensamma verksamheten.

Funktionsrätt bidrar med den samlade kunskapen från medlemsföreningarna, samordning, erfarenhetsbaserade perspektiv, metodstöd och omfattande ideella insatser genom styrelse och arbetsgrupper.

Uppsala kommun bidrar med personella resurser i berörda förvaltningar samt med finansiella medel för att möjliggöra ett långsiktigt och kommunövergripande genomförande av partnerskapets syfte.

Partnerskapet baseras på en ramfinansiering av alla insatser beskrivna i denna överenskommelse. Partnerskapet finansieras av omsorgsnämnden. Ersättningen

justeras årligen utifrån av kommunfullmäktige beslutad budgetram för omsorgsnämnden.

Det ekonomiska stödet för 2026 från omsorgsnämnden år 2026 fastställs till 1 742 700 kronor.

Stödets nivå för nästkommande kalenderår ska inte understiga stödet för innevarande kalenderår.

Period

Partnerskapet gäller från 2026-10-01 — 2030-09-30. Om part inte avser att förlänga partnerskapet, i sin helhet eller del av avtalet, ska detta påtalas skriftligen senast 6 månader i förväg. Beslut om en förlängning eller nytt partnerskap ska fattas senast i mars 2030.

Ändrade förutsättningar

Om betydande avvikelser från partnerskapet sker ska parterna, innan förändringarna genomförs, föra en dialog för godkännande av eventuella ändringar. Om någon av parterna inte uppfyller villkoren för partnerskapet eller brister i sina åtaganden, eller om det råder väsentligt förändrade omständigheter så ska alla medverkande parter föra en dialog om huruvida partnerskapet kan fortsätta.

Respektive part kan häva denna överenskommelse i förtid, i sådana fall gäller sex månaders uppsägningstid.

Ändringar och tillägg

Ändringar och tillägg till denna överenskommelse ska för att vara giltiga vara skriftliga och undertecknade av parterna. Under partnerskapets giltighetsperiod är respektive part berättigad att göra sådana ändringar som direkt påverkas av ändrade lagar och förordningar. Även en sådan förändring ska ske i dialog mellan parterna och vara skriftlig.

Underskrifter

Detta partnerskap skrivs under digitalt av representanterna nedan. På sista sidan (inklusive bilagor) kommer bekräftelse på underskrift att finnas samt ytterligare information om underskriften.

Datum

Datum

Uppsala kommun

Funktionsrätt Uppsala kommun

Omsorgsnämnden

Pia Ek, ordförande

Tobias Smedberg, ordförande

Äldrenämnden

Asal Gohari Moghadam, ordförande

Idrotts- och fritidsnämnden

Karolin Lundström, ordförande

Kulturnämnden

Linda Eskilsson, ordförande

Utbildningsnämnden

Eva Christiernin, ordförande

Arbetsmarknadsnämnden

Pavlos Cavelier Bizas, ordförande

Socialnämnden

Hanna Victoria Mörck, ordförande

Gatu- och samhällsmiljönämnden

Rafael Waters, ordförande